

TOVARNIŠKI VESTNIK

KRANJSKE INDUSTRIJSKE DRUŽBE

LETO: 1

JESENICE - FUŽINE

Št. 20.

Skupni cilji, skupno delo
— skupni dan oddiha!

Naši izletni zbori

K zadnjim 800 kovinarjem, ki so se udeležili skupnih izletov v mesecu juliju, se je preteklo nedeljo pridružilo še 1400 novih udeležencev

Naši izletni zbori so gotovo edinstvene in največje izletne prireditve v naši domovini. To je dokazala izletna nedelja 8. avgusta, ko so se poleg sodelavcev iz pomožnih obratov jeklarne zbrali na velikem skupnem izletu kovinarji celokupnih javorniških obratovališč. Nepozabna ostane ta krasna nedelja poznega poletja, dan tovarištva, dan družnosti in razvedrila vseh, ki delamo in živimo z veliko našo podjetniško skupnostjo. V zboru klenih kovinarjev so proti izletnemu kraju korakale skupine njihovih svojcev, mater, žen, deklet in otrok. Nekaj nepopisno lepega je bilo, ko so tej vzajemnosti prisostvovali tako številne delavske družine in ko so delavske matere peljale s seboj v vozičkih tudi svoje najmlajše družinske člane. Izletne prireditve jeseniške delovne vzajemnosti postajajo tako pravi manifest družnosti in skupnosti vsega delovnega ljudstva, ki stopa za enakimi cilji: procvit podjetja, blagostanje delavstva, korist državi in bodočnosti.

Sodelavci žične valjarne so vnesli v izletni program obisk Kranjske gore in Vršiča

Za nedeljo dne 1. avgusta je bil določen izlet sodelavcev iz obrata žične valjarne. Vkljub temu, da je deževalo vso noč pred izletom in vkljub dežju ob času odhoda, so se izletniki skoro polnoštevno zbrali na kolodvoru. Ta jak odziv izletnikov vkljub slabemu vremenu je poudaril skupnost in tovarištvo, ki vladata v tem obratu, in navdal z optimizmom vse udeležence za uspešen izlet. Sodelavci obratov na planem, ki morajo službo izvrševati tudi na dežju, so sicer tiho privoščili tovarišem iz žične valjarne, da jih malo »opere«. Ekonomatar, ki je prišel mimo kolodvora, je tudi rekel, da naj te le malo poškropi, saj itak vedno pod streho delajo; poglobitno je, da so imeli ekonomatarji lepo vreme. Izletna skupina se je odpeljala z vlakom do Kranjske gore. Tam je bila v hotelu Razor pripravljena zakuska. Godba žične valjarne, ki je obstojala iz 4 harmonik, je takoj otvorila zabavo. Omeniti je treba, da so veliki prostori v tem hotelu prav dobro služili, posebno, ker so bili udeleženci zaradi neprestanega dežja navezani na bivanje v notranjosti restavracijskih prostorov. Ko je v farni cerkvi pozvonilo k maši, so izletniki prekinili ples. Ta po-

zornost je močno izpričala kulturo jeseniških kovinarjev in so ostali izletniški gostje v Kranjski gori, ki so bili v prostorih, to gesto pohvalili kot visoko kul-

turno doraščenost našega delovnega ljudstva. Šef inspekcije dela KID g. inž. Petrovič je nagovoril zbrane sodelavce in jih pozdravil v imenu upravnega sveta in ravnateljstva KID ter jim želel iskrenega razvedrila na izletni prireditvi, ki je namenjena poudarku skupnosti.

Izlet sodelavcev iz opekarne: Skupno skozi planinsko pokrajino

Ker dež še vedno ni ponchal, so bili izletniki navezani na bivanje v hotelu, vkljub temu, da je bil nadaljnji izlet namenjen obisku gorskih postojank na Vršiču. Dobra volja in razpoloženje pa ni sta bili prav nič prikrajšani. Zbor izletnikov se je zbral na kegljišču, kjer so merili svoje veščine na kroglah prav vsi. Nekateri so se odločili za balinanje, kjer so vztrajali vkljub dežju, ki pa pod košati kostanji ni bil preveč nadležen. Ostali pa so bili z družinami v restavraciji. Posebej moramo omeniti, da je tudi ta okolnost izleta dosegla svoje dobro. Kovinarji so z ženami in družinami kramljali pri omizjih v miru in v dobri volji.

Ko je proti 11. uri dež le malo prenehal, je okrog 120 izletnikov sledilo povabilu šefa celokupnih valjčnih obratov g. Fischerja, ki se je udeležil izleta poleg obratnega inženirja Turka, da napravijo izlet do hotela Erike. Dež, ki je izletnike dobil na poti, ni prav nič motil. Pred hotelom Erika so se izletniki slikali, nato pa so zopet skupno odhajali proti Kranjski gori; nekaj udeležencev pa je vsceno obiskalo rusko kapelico na Vršiču. Pot od Kranjske gore do Erike je zelo lepa, desno in levo zanimivosti: slapovi, ogromni jez za elektrarno, kopališče Jasna. Gori v čereh pa se lepo vidi kip Matere Božje, vsekane v skalo. Pravijo, da ga je nekoč nekdo izdeloval v neko zahvalo. Kip je velik nad 2 metra.

Po prihodu v Kranjsko goro je sledilo kosilo. Onih, ki so ostali na kegljišču, kar ni bilo mogoče spraviti h kosilu, tako so se poglabili v svoje »partije«. Oskrba in postrežba sta bili prvovrstni in se mora priznati tako organizatorju inž. Turku, ki je vse sam nadziral, kakor tudi hotelirju, ki se je potrudil, da naj-

bolje postreže. Zabavni del je potem otvorila močna godba žične valjarne, ki je obstojala kar iz 4 harmonik in dveh kitar. Vkljub temu, da so bili izletniki navezani večji del na gostilno, moramo ugotoviti, da se nikdo ni tako napil, da bi bil v nadlego sebi in drugim — zopet v čast kovinarjem, posebno še, če pomislimo, da so kovinarji letovali v Kranjski gori, ki je polna letoviščarjev. Pred odhodom na vlak je v imenu izletnikov spregovoril kovinar Bertoneclj France. Zahvalil se je KID za pozornost in za najboljši namen v dosegu pravega sožitja med delavstvom in podjetništvom, ki je za uspešno delo in za napredek vseh najbolj potrebno. Želel je, da bi se v miru in v najboljši volji reševali vsi spori, ki se sem in tja pojavljajo med nami. KID se zahvaljuje za počastitev in prosi, da se ta zahvala sporoči tudi upravnemu svetu. Izreka dalje zahvalo gg. obratovodji Fischerju, ing. Turku in zastopniku direkcije inž. Petrovčiču. Govorniku je v imenu KID čestital inž. Petrovčič. Za njim je kratko govoril še kovinar Višter, ki je omenil, da smo na KID lahko ponosni, ker je toliko delovnih skupnosti, ki slabše plačajo in ki ne nudijo nič. Koliko delavskih tovarišev dela drugod po din 2,50 na uro, pa morajo biti zadovoljni. Tudi on se je KID zahvalil za pozornost do sodelavcev. Sledil je skupni odhod na kolo-dvor in sicer že ob petih popoldne. Izlet žične valjarne ni mogel biti izveden v celoti, ker je motil dež, reči pa moramo, da je ta obrat rešil vprašanje, kako se izleti uspešno prirejajo v dežju. Dobra organizacija, dobra oskrba, red ter mirno in pristrčno razpoloženje, so bile odlike tega izleta.

nato šel med prijatelje in družine, ki so se razmestili po sončnem brdu. Otroci so se z malinovcem zabavali pri studenčku, nato pa so odšli v potok nad rake. Majhna lopa je služila za plesišče. Ura je bila že 10, izletniki pa so še vedno prihajali. Izletnike v Dragi sta obiskala tudi šef inspekcije dela inž. Petrovčič in gosp. Bernhard, urednika »Tovarniškega vestnika« pa je zastopal sodelavec A. Kuhar.

Pred 12. uro so kovinarji zapustili Drago. Nadaljnji izletni program je namreč obsegal udeležbo na prireditvi Delavskega društva Breznica, ki je bila prirejena v gostilni Svetina v Žirovnici. Izletniki so odhajali večinoma skupaj, le vozovi in kolesarji so se odtrgali od skupnega spreveda. Tudi ta pot skozi sončne vasi in senožeti je izzvenela v svoji lepoti. V Žirovnici je bilo pripravljeno kosilo. Tu so se zbrali tudi tisti, ki so imeli nočno službo in se zjutraj izleta niso udeležili ter tudi nekateri, ki so imeli dopoldne običajno delo na popravilih. Postreženi so bili na prostornem senčnatem vrtu, kjer so izletnike pričakovali odbor-niki in člani Podpornega društva.

Proslava razvitja zastave Podpornega društva se je pričela ob treh. Po razvitju je prapor blagoslovil č. g. župnik iz Breznice, ki je imel kratek nagovor. Predsednik Podpornega društva je pristrčno pozdravil kovinarje kot goste, ki so s svojim obiskom podprli delavsko podpor-no društvo. Prireditelji izleta in KID so s tem pokazali veliko razumevanje za svoje delavstvo.

Nekoliko pred 3. uro je svoje izlet-nike obiskal generalni ravnatelj gosp. C. Noot, ki je bil od vseh najbolj pristrčno pozdravljen. Gospod generalni ravnatelj je ostal z izletniki nad dve uri. V njegovem imenu je sodelavce pozdravil uradnik g. Čebul. Gospod generalni direktor pristrčno pozdravlja vse delavce in nameščence, ki so se udeležili izleta. Vsem izletnikom želi, da bi v veselem razpoloženju in v medsebojni harmoniji preživeli današnji dan. Izletu pošilja posebne pozdrave tudi podpredsednik upravnega sveta gosp. Avg. Praprotnik in želi izletu mnogo uspeha, udeležencem pa mnogo veselja. Obžaluje, da se izleta ne more osebno udeležiti. Gospod Čebul je izrazil to priliko, da je izrekel pozdrav in javno zahvalo gosp. generalnemu ravnatelju, da je s svojo navzočnostjo počastil izlet. Zahvalil se je dalje za udeležbo obratovodji g. Fischerju in za skrbno organizacijo g. Brumatu. Nadalje je govornik čestital Podpornemu društvu na prireditvi in mu želel, da bi novi prapor zbiral pod svojim okriljem vse naše marljive delavce iz spodnjih občin. Zaključil je s pozdravom na KID, na delavce, nameščence in na svojce. Gospod generalni ravnatelj je bil deležen pristrčnih ovacij od celokupnega prireditvenega zbora.

Po končanih uradnih razvitja in blagoslovitve prapora se je pričela zabava. Svirala je delavska godba z Jesenic. Ves nadaljnji program je potekel v prosti zabavi. O izletu, ki je bil po številu največji, kar jih je bilo kdaj pri KID in morda celo v domovini, je treba omeniti, da je izvrstno uspel. Nad 800 ljudi točno

Sodelavci iz javorniškij obratov na izletu

Višek izletnih prireditev pa je pomenila nedelja dne 8. avgusta. Nad 1200 kovinarjev, žen in otrok javorniške delovne skupnosti je ta dan romalo v pri-rodo, da se tam razvedrijo, medsebojno spoznajo in preživijo nekaj ur v dobri volji in tovarištvu. Zgodaj zjutraj so se

pričele zbirati skupine, uvrščale so se godbe, prihajale družine, mnogi pa so se odpeljali kar na kolesih. Celo vprežni vozovi so bili v sprevedu, ker so se izleta udeležili tudi invalidi. Javorniški izlet se je delil v dve skupini, kakor se deli tudi uradno.

Javornik I

Sodelavci s težke, srednje in fine proge, sodelavci debelo-pločevinske proge, sodelavci s planega in iz številnih pomož. obratov so zbrali nad 800 udeležencev.

Javornik I je priredil izlet v krasno gorsko dolino Drago. Tam je bilo določeno zbirališče med 8. in 9. uro. Odhod je bil na željo zaupnikov določen tako, da so izletniki lahko posamezno in v manjših skupinah poljubno odhajali na izletno mesto. Veliko sodelavcev Javornika I stanuje v spodnjih vaseh, v Breznici, Žirovnici, v Mostah in celo v Begunjah. Odhajali so v Drago po vseh bližnjih poteh skozi vasi. Glavna cesta pa je bila polna kolesarjev. Ves kraj je bil pod vtisom velikega izleta kovinarjev, saj so bile vse ceste polne izletnikov. Največ izletnikov z Javornika pa je odšlo z vlakom do Lesc in potem peš do Drage. Nebeško lepa je dolina Draga, ki se odpre za razvalinami Lembergerjevega

gradu, posebno lepa še v zgodnjem poletnem jutru. Glavni spreved, ki je prišel od vlaka, je postajal vedno večji. Vedno so se pridruževali novi izletniki, tako, da je na izletno mesto prikorakala cela armada izletnikov z godbo na čelu, le žal, da je bila godba za tak spreved pre-slaba.

Na izletnem prostoru v Dragi je bila pripravljena zakuska. Ob cesti je bil velik napis: Izlet kovinarjev KID, Javornik I. Zletišče je lepšala tudi državna zastava. Postrežba je bila točna in obilna in je treba organizacijo pohvaliti. Vsak je bil takoj postrežen in je sam obratovodja g. Fischer vodil strogo evidenco, da je gotovo dobil vsak svoj del. Za otroke je bil pripravljen malinovec in zavreto mleko, kar so matere posebno pozdravile. Kraj sam je za izlet tako lep in primeren, da že sam povzdigne prireditev. Vsak je dobil svoj delež prehrane in pijače in

postreči, zahteva dobro organizacijo in predpripravo. Gospod obratovodja Fischer je izjavil na koncu, ko so ga vprašali, kako je z izletom zadovoljen: »jaz sem zadovoljen, če so bili zadovoljni naši sodelavci«. Izlet se je zaključil okrog pol 6. ure, ko je večina izletnikov odšla

Javornik II

Sodelavci iz valjarne tanke pločevine, pocinkovalnice in lužilnice, so priredili izlet k »jezeru« na Završnico.

Takoj za odhodom izletnikov Javornika I se je pričel pred vhodom v javorniške obrate zbirati drugi izlet — ponosni Javornik II. Takoj v začetku se je videlo, da bo ta izlet prišel borbo za prvenstvo. Vsem udeležencem, tako kovinarjem kakor tudi ženam in otrokom so bili razdeljeni izletniški znaki v obliki malega krožnika z napisom »KID Javornik II«. Javornik II se namreč ni hotel mešati med druge izletnike, zato je svoje udeležence takoj ločil po znakih. Ko je na čelo sprevoda stopila še godba: pet harmonik, dve vijolini, bas in pet kitar, smo že vedeli, da je borba za prvenstvo resno mišljena in da se z Javornikom II ni mogoče kosati. Skupni odhod je bil določen ob 7.15 izpred tovarne in tam se je zbralo nad 200 ljudi. Odhod pa je bil dan tudi na prosto vsakemu in tako je nad 250 udeležencev, ki stanujejo v spodnjih seliščih, ali ki imajo kolesa, odšlo na prvo zbirališče pred Žirovnico posamič ali v skupinah že prej. Posebno veliko je bilo kolesarjev. Veliko sodelavcev je z družinami in svoji pričakovalo glavni sprevod ob cesti, tako da je h gostilni »Pod Stalom« prikorakala kar cela fronta delovnega ljudstva v najboljšem razpoloženju. Z glavnim izletniškim sprevodom je šel g. Odlasek, obratovodja inž. Semlak pa je izletnike pričakoval v gostilni »Pod Stalom«. Tisti, ki so prišli tje prej, so bili takoj postreženi, da so lahko odšli dalje na Završnico in napravili mesto drugim. »Pod Stalom« je bila za vse prirejena izvrstna zakuska na senčnatem vrtu. Tudi to postrežbo s strani gostilničarja moramo pohvaliti. Postreči 450 ljudi v teku ene ure v običajni gostilni, ni najlažje. Izborna predorganizacija pa je vse to uredila. Izletnike so pri zakuski posetili inž. Petrovčič, Bernhard in zastopnik uredništva A. Kuhar. Javornik II jih je oficielno sprejel med svoje udeležence šele s podelitvijo izletniškega znaka. Izborna godba z »dr. Schubertom« na čelu je ustvarila takoj najboljše izletno razpoloženje. Reči moramo, da je v tem pogledu Javornik II že zmagal nad vsemi dosedanjimi izletmi. Tega so se prireditelji takoj zavedli in je bila vsaka pohvala odveč. Organizacijo je vodil obratovodja inž. Semlak sam, ki je potem pred odhodom izletnikov v Završnico zopet prvi odšel tje in tudi tam prevzel vodstvo oskrbe. Nadvse skrben je bil tudi g. Odlasek, ki je še ponoči na Pokljuki koštrune kupoval, potem pa bil povsod prvi na mestu, dalje inž. Pretnar, g. Onič, mojstri in drugi.

Ko so bili »Pod Stalom« vsi postreženi, so odšli dalje proti Završnici. Ta kraj je za izletne prireditve posebno pri-

z vlakom proti Javorniku in na svoje domove. Tako je potekel največji izlet, kar jih pomni zgodovina v teh lepih gorenjskih krajih — izlet kovinarjev Javornika I. Organizacijo za največji izlet sta vodila obratovodja gosp. Fischer in gosp. Brumat.

praven. Ni čuda, da tam veliko domujejo tudi skavti. Zaježitev na Završnici ustvarja krasno planinsko jezero. Za jezerom so pogrnjene mehke planinske trate, ki se izgubljajo v zalesja in končno v divjo planino. Iznad jezera se lepo vidi Triglav. Tam torej, na teh tratih ob jezeru in ob zalesju je Javornik II oskrbel vse potrebno, da sprejme in razvedri svojo delovno družino. Ta kraj so izbrali z večino glasov in gotovo so bili izbire veseli tudi tisti, ki so morda za kam drugim glasovali. Kaj je bilo tam vse pripravljeno: Ob zalesju so bile pod zelenjem skrite prave restavracije: apoteka, kuhinja za čevapčice, kavarna, kuhinja za raznjiče, točilnica za pivo, vino, malinovec ter paviljon za delikatese. Doli ob jezeru je bil postavljen obširen plesni pod, ves v zelenju, poleg pa še poseben oder za godbo. Med temi paviljoni in med plesiščem je bil prostor poln zraka in sonca, kakor bi tudi oboje naročili. Na visokih smrekah pri vhodu v dolino in ob paviljonih pa so vihrale državne zastave.

Ko so izletniki prispeli v kraj, je godba zasedla svoje mesto pri plesnem odru, moške in fantje, žene in dekleta pa so se zavrteli po prostornem plesišču. Ples v tej lepi naravi se ne more primerjati s plesi po zakajenih beznicah — tu je bil veder, lep in izletniški. Nato so izletniki pričeli obiskovati paviljone od piva pa do kave, malinoveca in mleka za otroke. Za red na prostoru je skrbel uniformiran stražnik v lastni režiji. Največ radovednosti je vzbudila »rešilna postaja«, kjer so delili »zdravila« — slivovko; seveda pa je moral vsak prej na operacijsko mizo. Velik travnik doli do jezera je bil poln razpoloženja. V sencah so se držali izletniki, razdeljeni po poznanstvih in družinah, skupina ob skupini, na soncu pa so se poigrali otročki, ki so jih matere pripeljale s seboj v vozičkih. Kako lep je bil ta pogled, koliko prisrčnosti so ti malčki prinesli med nas.

Proti poldnevu je sledilo skupno slikanje. Po slikanju pa je izletnike nagovoril inž. Petrovčič, ki je močno poudarjal, da ni v namenu naših izletov nobene propagande, nobene politike in nobenega posnemanja. Naši izleti so od nekdaj zaželeni spontane prireditve ljudstva, ki je srečno, da biva v najlepši prirodi. Omenil je, da ni v izletih nobe-

Izlet sodelavcev iz opekarne: Pred vasjo Podkoren

nega namena »pridobivanja«, da ni nobene siljenja, nego da so naši izleti spontan izraz skupnosti v razpoloženju in v veselju, kakor je tak izraz tudi naše trdo kovinarsko delo med letom. V imenu direktorije KID je želel izletu največ uspeha. Ko je inž. Petrovčič prenehal z nagovorom, je stopila k njemu mala deklica in mu izročila šopek planinskega zelenja in rožic s planinskih trat. Enak šopek je dobil obratovodja inž. Zemlak, urednik »Tov. vestnika« pa se je ponašal s šopkom svežih planink.

Ta krasni izlet je opoldne posetil generalni ravnatelj gosp. C. Noot. Daleč nasproti ga je šel pozdravit g. Zemljak. Ko je gospod gen. ravnatelj prišel med izletnike, mu je pevski oktet zapel dobrodošlico, deklice pa so priljubljenega gen. ravnatelja kar obsipavale s cvetjem. Gen. ravnatelju se je videlo, da je bil med svojimi delavci prav srečen. V njegovem imenu se je za prisrčni pozdrav zahvalil inž. Petrovčič. Generalni ravnatelj je izročil tudi pozdrave podpredsed. gosp. Praprotnika, ki bi rad sam prišel na izlet, pa je službeno zadržan. Gospod tehnični ravnatelj inž. Dostal prav tako pozdravlja izlet in se na službeni poti opravičuje. Želi vsem veliko veselja in lepega razvedrila. Nato je gospod gen. ravnatelj še ogledal vse paviljone. V njegovi prisotnosti so otvorili popoldanski ples. Razvila se je prisrčna zabava, veselje v planinski prirodi.

Proti večeru so izletniki zopet odšli v gostilno »Pod Stalom«, kjer je bila pripravljena mala večerja, od tu pa na prvi večerni vlak proti Javorniku.

Kot smo uvodoma omenili, je bil Javornik II pripravljen na boj za izletniško zastavo. Iskreno moramo priznati, da jo je v izredno uspešni prireditvi tudi dobil. Bil je brez vsake zamere gotovo najbolj ugajajoč izlet, kar smo jih imeli.

Izletne prireditve Javornik I in Javornik II so potekle odlično. Ne smemo pozabiti, da je imel prvi izlet okrog 830, drugi pa tudi 460 udeležencev. Tam je bila izražena tudi zamisel, da bi se priredili kdaj kar skupni izleti vseh sodelavcev KID na en dan in na en prostor.

Sodelavci pomožnih obratov marčinarne so obiskali Podkorensko sedlo

Dne 8. avgusta je bil prirejen še tretji izlet, ki pa so ga velike javorniške prireditve hoteli kar zasenčiti. Zidarji, kurilnica, osebje na progi in pri starcem železu, so hoteli izrabiti to lepo nedeljo in so v številu nad 200 odšli na Podkorensko sedlo. Z Jesenic so se odpeljali z iz-

letniškim vlakom do Podkorena, nato pa peš do sedla. Ta izlet je vodil že v Bohinju preizkušeni popotni maršal g. Pozenel.

Takoj po prihodu na Podkorensko sedlo je bila v senčnatem gaju gostilne Pristavec pripravljena zakuska. Po zaku-

ski ni sledila kaka plesna zabava, kakor to že običajno omenjamo, ker pri tem izletu niso imeli niti strune niti harmonike, edino glasbilo je bila tromba na avtomobilu. Resnici na ljubo pa moramo omeniti, da je imel tudi ta izlet na sebi posebnost, to je mir, mir v prirodi, tisti božji mir, ki ga kovinarji tako zelo želijo in potrebujejo vsaj v nedeljah. Prav nič niso pogrešali godbe, četudi je res, da bi jo le radi poslušali, če bi nastopila. Edino dekleta so se malo ogledovala za harmonikami, ker je ples le nekaj lepega. Izlet martinarskih pomožnih obratov pa je imel še drugo posebnost, ki je razveseljiva. Udeležilo se ga je veliko otrok, mladine, ki je povsod tako dobrodošla, ki povsod vedri in lepša. Ta okolnost je dala temu izletu posebno lepo obeležje in prisrčnost. Proti poldnevu sta se pripeljala sem tudi šef martinarne inž. **Rekar** in inž. **Rebek**. Otročki so ju kar obkolili. Po zakuski so izletniki počivali v senci, delali kratke sprehode to in onstran meje. Veliko izletnikov si je oskrbelo tudi dovoljenje za prekoračenje meje, da so šli veliko bolj za »firbec« kot za kaj drugega v sosedno Avstrijo. Tam so menda zapazili odlično pivo. Obmejni organi so postopali zelo ljubeznivo, četudi kak otročiček včasih ni vedel, kateri skupini se bi smel pridružiti, da bi smel malo preko v »tujo državo«. Spomenik, ki stoji na mestu, kjer sta se zadnjič videla in poslovila Nj. Vel. kralj Aleksander in sedanji naš kralj Peter II., so izletniki olepšali z rožami.

Ob 2. uri popoldne je sledilo kosilo, tudi dobro pripravljeno, vendar bi lahko pričakovali, da bo gostilničar, ki je oskrboval že en tak izlet, imel več izkušenj, ki bi bile le njemu dobrodošle. Po kosilu je izletniška družina nadaljevala mirno zabavo. Razpoloženje je bilo prav prisrčno. Godbo so nadomestili pevci. Četudi je izlet brez godbe svojevrstno lep, se je popoldne opazilo, da godba pri takih prireditvah vsaj popoldne ne sme izostati. Toliko mladine, pa nič godbe. — Okrog tretje ure so se v kraj pripeljali inž. **Petrovčič**, gosp. **Bernhard** in urednik »Tovarniškega vestnika« **A. Kuhar**. Sledilo je skupno slikanje, inž. **Petrovčič** pa je v lepem nagovoru izročil pozdrave upravnega sveta in direkcije KID. Posebej je opravičil odsotnost gosp. generalnega direktorja **Noota** in tehničnega direktorja inž. **Dostala**. Delovno družino pomožnih obratov jeklarne in njihove svojce je potem pozdravil in nagovoril šef jeklarne inž. **Rekar**. Zajel je vrednost in pomen njihovega dela, ki je prav tako pomembno in prav tako nuj-

no kot vsako drugo delo v produktivnih obratih. Vsi delamo za skupnost, za rast in procvit jeseniške delavnosti in pred nami so enaki cilji, ki družijo vse sodelavce. Tako, kakor pri delu, bodimo tudi pri razvedrilu prežeti z zavestjo skupnosti. Gospod šef je želel vsem najlepšega razvedrila. Priljubljenost martinarskega

šefa se je videla v dolgem iskrenem pritrjevanju. Žene so povabile inž. **Rekarja**, da se še posebej slika samo z njimi in z otročički. Takoj po slikanju so izletniki dobili še malico, nakar so začeli polagoma odhajati proti postaji v dolino. Organizacija izleta je bila brezhibna in bo ostal izlet vsem v najlepšem spominu.

Nova valjarna v Zenici gotova

Iz Zenice poročajo, da je nova velika valjarna, tako zvana groba proga, gotova. Po poizkusnem obratovanju, ki bo trajalo morda dva meseca, bo ta valjarna prišla v reden pogon sredi septembra. Prva dela so se začela 28. maja lanskega leta, 21. junija lanskega leta pa je bil položen temeljni kamen. Obrati nove valjarne obsegajo 24.000 m², pokrita površina pa znaša 19.000 m². Ogromne količine jeklenih konstrukcij in strojnih delov je bilo treba prevoziti po ozkotirni železnici in so morali zaradi prevoza posameznih delov zgraditi dva specialna vagona za ozkotirno železnico.

Potrebno električno energijo bo nova valjarna dobivala preko nove transformatorske postaje iz nove elektrarne državne rudnika v Zenici. Dva turboagregata po 2240 kw sta že v pogonu in sta pripravljena, da dasta električni tok za novo valjarno. Vršijo pa se že dela za postavitev novega velikega turboagregata z 8400 kw, ki bo služil izključno potrebam nove valjarne. Pri normalnem obratovanju, to je pri produkciji 25 ton na uro, bo valjarna potrebovala električno energijo 6000 kilovatov.

Poleg nove valjarne je bilo potrebno zgraditi tudi druge naprave. Predvsem so zgradili novo mehanično delavnico in kovačnico. Nova mehanična delavnica je opremljena z najmodernejšimi stroji za obdelavo jekla in je dolga 72 m, nova kovačnica pa je opremljena s pnevmatičnimi kladivi za 150, 300 in 1000 kg teže udarca. V zvezi z gradnjo nove valjarne so razširili tudi obrate za izdelovanje žice in žičnikov, in sicer na dvojno kapaciteto. Zgradili so nova skladišča za žico in žičnike in tehnično centralno

skladišče, novo mizarsko delavnico in tesarsko delavnico. Končno so na področju železarne zgradili za 4 km novih železniških tirov. Zaradi oskrbe z vodo je bil zgrajen tudi nov vodovod z bazeni za hlajenje in filtriranje vode, z novo črpalno napravo in z visokimi rezervoarji za 500 m³ vsebine.

Da se oskrbi nova valjarna s potrebnim jeklom, so poleg obstoječih treh Siemens - Martinovih peči zgradili še novo veliko Siemens-Martinovo peč s kapaciteto 27 ton. To peč je zgradila železarna (Industrija železa d. d.) v lastni režiji in bo dograjena letos v novembru. Še v teku letošnjega leta pa bo dovršena tudi posebna električna peč z vsebino treh ton za izdelavo najfinejšega specialnega jekla. Potrebno je bilo tudi povečati naprave za plinske generatorje in so poleg obstoječih 15 plinskih generatorjev zgradili še 10 novih generatorjev za proizvodnjo generatorskega plina. Končno so zgradili nove instalacije za vroče vlečeno jeklo posebne kakovosti.

Nova valjarna bo pri normalnem osemurnem obratovanju lahko proizvajala 200.000 kg jekla raznih profilov, pri neprekinjenem obratovanju pa 600.000 kg odnosno pri forsiranem obratovanju do 900.000 kg dnevno. Valjarna bo v stanju, da producira tudi za izvoz, zlasti v bal-kanske države in v Levant. Za obratovanje nove valjarne je bilo potrebno izvežbati strokovno delavstvo. Podjetje je postalo dva inženirja in 10 kvalificiranih mojstrov v Nemčijo v Kruppove tvornice, da se tam izuče. V novi valjarni bo zaenkrat stalno zaposlenih 500 do 600 novih delavcev.

»Jutro« dne 27. julija.

K vsestranski izobrazbi

Požari v električnih napravah in prva pomoč ponesrečencem

(Dalje.)

Razsvetljevalne napeljave naj se v primeru požara ne odklopijo. Žarnice naj gorijo tudi podnevi, kajti one svetijo tudi v prostorih, ki so napolnjeni z dimom, medtem ko tu skoro vsa druga razsvetljevalna sredstva odpovedo. Reševalna dela se laže izvršijo, če je prostor razsvetljen.

Kovinasti deli ognjegasnih oprem, n. pr. čelade, sekire itd., sprovodijo tok in so zato nevarni, ako pridejo v dotik z napetostjo.

Po končanem gašenju se sme stopiti na pogorišče šele tedaj, ko je ugotovlje-

no, da so vse električne naprave popolnoma odklopljene, ker po pogorišču leži naokoli vse polno žic, ki lahko povzročijo nesrečo, če se dotikajo tokovoda.

Da torej glavno še enkrat ponovim: 1. Obvestite najhitreje osebe in obratno pisarno prizadetih električnih naprav; 2. ne gasite z vodo; če drugače ni mogoče, pa le z največjo opreznostjo. Uporabljajte plinska sredstva ali pesek, poslednjega samo pri napravah, ki niso v pogonu, in končno, ne presekajte šami električnih vodov.

Izlet sodelavcev iz opekarne: Odhod iz Rateč

Naši izleti v slikah.

Na tem mestu bomo razporedno priobčevali lepe posnetke z naših izletov. Do sedaj so bile priobčene nekatere slike z izletov martinarjev, kovinarjev iz cevarne, kovinarjev iz žičarne, in sodelavcev ekonomata. Danes priobčujemo posnetke z izleta sodelavcev iz opekarne. Na vrsto pridejo vsi obrati. Vabimo vse tiste, ki razpolagajo z lepimi posnetki od katerega koli izleta, da jih odstopijo Tovarniškem vestniku.

Tisti, ki so slike že odstopili, naj pridejo po denar v upravo lista.

Sedaj pa še o tretji točki, o prvi pomoči pri nezgodah, ki nastanejo zaradi dotika z električno napeljavo. Ako se dotaknete predmeta, ki je pod nizko napetostjo (to je n. pr. napetost, kakor jo imamo za luč), vas najprej strese, toda lahko vas prime tudi krč, tako da ne morete izpustiti dotičnega predmeta in padete v nezavest. Ob visoki napetosti pa padete takoj v nezavest ali pa vas zadene kap. Toda tudi nizka napetost v gotovih primerih lahko povzroči takojšnjo smrt, in sicer, ako stojite na dobrem sprovodniku elektrike, torej na kovini ali pa v vodi, kajti potem je toku pot skozi vaše telo v zemljo odprta. Niso redki primeri, ko se je nekdo v banji (kadi) kopal, staknil luč z mokro roko in prišel v dotik z napetostjo, kar je povzročilo skoro vedno smrt, tudi ako je bila nizka napetost.

Kako pa rešujemo takega ponesrečenca? Ako je ponesrečenec še pod tokom, ga moramo najprej odtegniti učinku toka. Napeljava naj se takoj odklopi, če to ni mogoče, naj se preseka, toda le s predmetom, ki ne sprovodi toka, torej s palico ali s kolom, ki mora biti popolnoma suh, ker je vlaga ali voda, kot že omenjeno, dober električni sprovodnik. Nikakor pa ne vrzite žice preko električne napeljave, kar se žalibog večkrat dogaja. Sami pa stopimo na dobro izolirajočo podlago, kot so to suhe deske, suhe cunje, obleke ali pa si obujemo gumijaste čevlje. Sedaj šele lahko pristopimo k ponesrečencu. **Ponesrečenca primemo pri obleki in ne po golih delih telesa**, ker še vedno lahko obstoja možnost, da se nahaja njegovo telo pod napetostjo. Vedno naj se dela z največjo previdnostjo, kajti nevarnosti, ki vam preti od elektrike, običajno ne vidite. Ogenj in vodo vidimo, plin eventualno zavohamo, električni tok se pa ne vidi in vsak trenutek in čisto nepričakovano lahko pridete z njim v dotik.

Ako je ponesrečenec onesveščen, je treba takoj klicati zdravnika; do njegovega prihoda pa postopajmo na sledeči način: Prostor, v katerem se nahaja, naj se prezrači. Vse dele obutve in obleke, ki ga tiščijo, to so ovratnik, pasovi, telovnik itd., je treba odstraniti ali vsaj odpeti. Ponesrečenca je treba položiti na hrbet, pod hrbet in glavo pa podložiti zložene odeje ali obleko, tako da bo glava malo nižja kot hrbet. Naravno je, da se nezavestnemu ne smejo vlivati nikake pijače v usta, ker bi te lahko prišle v sapnik. Umetno dihanje naj se uporablja samo tedaj, ako je naravno dihanje slabo, ne pa tudi, če samo izgubi zavest. Izvrši naj se pa pravilno takole: Eden poklekne za glavo ponesrečenca, obrnjen proti njemu, in prime njegove roke za komolec; nato potegne roke preko njegove glave nazaj in ostane v tej legi 2 sekundi, to se pravi, dokler ne odštejete:

ena in dvajset, dva in dvajset. Zatem potegneta roke zopet nazaj in jih pritisnete ob prsni koš. Zopet je treba čakati 2 sekundi, nakar se vse ponovi. Opozorjam vas, da se dela umetno dihanje čisto počasi, ne pa hitro, kot se to često vidi pri ponesrečencah na nogometnih tekmah. Ako je navzoč še drugi pomagač, naj ta potegne z robcem ponesrečencu jezik iz ust in naj ga drži tako, da se ne poleže nazaj in ne zapre sapnika.

Z umetnim dihanjem naj se nadaljuje, dokler ponesrečenec zopet sam normalno ne diha, kar se često lahko zgodi tudi šele po več urah umetnega dihanja. Nikakor naj se ne preneha prekmalu, kajti bili so primeri, ko je ponesrečenec prišel k zavesti šele po štirih in več urah.

Ako je ponesrečenec dobil tudi opekline, naj se ravna kot običajno pri opeklinah, kar tu ne bom objasnjeval.

Ob zaključku svojega predavanja opozorjam ponovno: previdnost in premišljena smotrnost sta povsod na mestu, pri gašenju požarov v in ob električnih napravah ter pri proženju prve pomoči ponesrečencem po električnem toku pa še prav posebej.

Izlet sodelavcev iz opekarne: Del izletnikov pri skupnem slikanju

KRONIKA

Rodbina Lukmanov

(Dalje.)

Radi slabe konjunktore pa je od leta 1877. dalje več let izostalo vsako izplačilo dividend. Tvrdba Lukman je morala Kranjski ind. družbi nuditi nadaljnje kredite in jamčiti za plačila. Kriza pa ni gospodarila predolgo. Že čez nekaj let je KID mogla izplačevati dividende. Največ si je obrat opomogel, ko je prodal pasivne poslovalnice v Tržiču, kjer je firma **Glanzmann & Gassner** ustanovila tekstilne tovarne. Dalje je bil prodan tudi obrat v Mojstrani **Amannu, Hartmanu in Bein-koferju**, ki so tam ustanovili cementarno, ki je prenehala šele pred tremi leti.

Nova doba pa je nastala okrog leta 1888., ko je uspelo zainteresirati firmo

Vogel & Noot, Wien-Wartberg im Mürztal za Kranjsko industrijsko družbo. Na Jesenicah so se pričele graditi nove naprave. Zgrajene so bile tudi nove vodosilne naprave v iznosu 3000 ks. Delnice rudnikov Petrova gora pa so bile prodane tvrdki Ganz & Comp. v Budimpešti. Leta 1891. so bila prodana gozdna posestva v Tržiču. Okrog 10.000 orolov je kupil Julius baron Born iz Berlina. Ta se je udeležil pri KID tudi z akcijami.

Leta 1895. so bile zgrajene visoke peči v Servoli pri Trstu in v tistem času je bilo prodanih nadaljnjih 40.000 johov gozdnih posestev verskemu zakladu za 1.400.000 goldinarjev.

Leta 1901. je kupila kongregacija sv. Vincenca hišo števil. 8 pri Sv. Petru v Ljubljani. KID je v svojih obratih vedno bolj uspevala in postajala denarno jaka. Leta 1906. je nabavila nekaj akcijskih delnic dunajskega bankarja, ki je KID oskrbovala s krediti in v denarnem prometu. Tvrdba L. C. Lukman je ostala še v upravi, kjer jo je zastopal **Josef Lukman**. Najprej je bil upravni svetnik, potem predsednik in nazadnje podpredsednik upravnega sveta KID. **Carl Lukman** je sledil kot generalni direktor tvrdke. Oba omenjena Lukmana sta svoje položaje zavzemala do smrti (1906).

Od leta 1906. pa vse do prevzema večine delnic po neki italijanski tvrdki v letu 1919., je bil **Josef Lukman** jun. član uprave KID. Ko je tudi on odstopil delnice, je odstopil od svojega mesta pri KID.

GOSPODARSKE ZANIMIVOSTI

Licitacija za nabavo žel. materiala. Šlo je za naročilo železniških tračnic in raznega pripadajočega materiala v vrednosti 150.000.000 dinarjev. Licitacije sta se udeležili samo dve inozemski tvrdki, in to ena belgijska in ena madžarska. Od domačih podjetij so se licitacije udeležile tvornice: Sartid v Smederevu, Splošna stavbena družba Maribor, Fabrika šarafova Novi Sad, Kropa, Fabrika vagona Slavonski Brod in Osječka levaonica ter Lazar v Splitu. Nemške firme so odpovedale udeležbo radi finančnih pogojev: tudi češka podjetja, ki so že kavejijo položila, so se umaknila od licitacije.

Prva tvornica za aluminij v Jugoslaviji. Dne 1. avgusta je bila v Lozovcu pri Šibeniku svečano otvorjena prva tvornica za aluminij.

USPEHI NAŠE GRADBENE AKCIJE.

Do sedaj: 60 novih hiš, 11 prizidkov, 8 adaptacij, 125 delavskih stanovanj.

Akcija za omiljenje stanovanjske krize na Jesenicah, početa s strani KID, dosega prve uspehe. Odobrena gradbena posojila so se pred dnevi povečala še za 378.000 din. Pred kratkim je bilo namreč ugodno rešenih še 32 prošenj.

Z do sedaj dvignjenimi krediti so sodelavci zgradili že 60 novih hiš, 11 prizidkov ter izvršili 8 popravil na svojih hišah. Tako je bilo do sedaj pridobljenih že 125 stanovanj. Za novo odobrene kredite v letu 1937. pa se enako gradi nad 60 delavskih domov. Tako se z dejstvi in z razumevanjem sodelavcev rešuje stanovanjsko vprašanje.

Kapaciteta znaša letno do 1000 ton, lahko pa se poveča na 5000 ton, to je za toliko, kolikor potrebujejo aluminija države Male antante. — Do sedaj smo uvažali aluminij iz Nemčije in to za okroglo 6.500.000 din letno. Pri tem pa je bilo značilno, da je Nemčija zopet pri nas nakupovala surovine za aluminij (bauxit). Mi pozdravljamo podjetnost in ji želimo veliko uspeha za ljudske, narodne in državne koristi. Svečani otvoritvi je prisostvoval predsednik vlade dr. Stojadinović.

Cesta Kranj—Bled dobila pol milijona dinarjev. Odoben je kredit 500.000 din za ureditev ceste na delu Naklo—Zatonje. Ta vsota je bila dodeljena iz splošnega kredita za javna dela, ki znaša za dravsko banovino 7.000.000 dinarjev.

Železarna v Varešu nabavlja 100.000 ton koksa. Za potrebe te železarne je razpisana licitacijska nabava 100.000 ton koksa. Prej je uporaba koksa znašala 35.000 ton. Iz tega se vidi, kako se je povečala kapaciteta vareške železarne.

Japonska cenejša od Nemčije. Japonska je postavila v Romunijo vrsto tekstilnih strojev po taki ceni, da je lahko zmagala nemško konkurenco. Ako pomislimo, kako daleč je Japonska in kako drag je sam prevoz strojev, potem vidimo, da bo treba proizvodnjo poceniti, če ne, bomo postali vsi le kupci tuje podjetnosti, ki je silna in napredna.

† DR. FRANTIŠEK KOGOJ.

Iz Saló-ja, ob Gardskem jezeru je došla žalostna vest, da je tam nenadoma preminul upokojeni železniški, okrožni in občinski zdravnik g. dr. Frančišek Kogoj. Z njim smo izgubili enega naših najboljših mož, moža širokega obzorja, plemenite duše in zlatega srca. Pokojni dr. Kogoj je bil dolga leta tudi zdravnik Krajevne bratovske skladnice.

S svojim odličnim znanjem in srčno kulturo, si je pridobil popolno zaupanje in velik ugled med občani. Kot zdravnik je pomagal kjer koli je mogel, marsikomu pa je tudi s toplo in iskreno besedo dal močno vzpodbudo, da je laže prenašal svoje gorje.

Bil je dolga leta občinski odbornik in svetovalec, župan in predsednik krajevnega šolskega sveta. Povsod je zastavljal svojo stvarno in preudarno besedo v dobrobit občine in občanov.

Pokopan je bil v soboto, dne 7. t. m. na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani. Bodi mu med nami ohranjen lep spomin!

NAŠI JUBILANTI

ČENČEK NIKOLAJ.

Dne 27. julija l. 1907. je prišel iz Poljske naš sodelavec g. Čenček Nikolaj, ki je vseh 30 let zaposlen v livarni. Naš jubilar je priden, vesten in trezen mož, in kot tak uživa pri vseh, ki ga poznajo in ki delajo z njim, ugled in spoštovanje. Vsa dolga leta, kar biva pri nas, kjer je našel svoj novi dom, se je posvetil delu in družini, kateri je nad vse skrben soprog in oče.

PIBER NANDE.

Kot 14leten fantič je vstopil naš sodelavec g. Piber Nande pred 40 leti v našo tovarno na delo. Kot skoraj vsi drugi domači delavski sinovi, je moral tudi on takoj, ko je zapustil šolske klopi, služiti si svoj kruh v to-

varni. Vsa desetletja je zaposlen v žebljarni, kjer je znan kot dober, trezen in zanesljiv delavec. Poleg dela v tovarni in velikih skrbih pri vzdrževanju velike družine, pa je ves prosti čas posvetil glasbi. Pred vojno je bil več let pri tovarniški godbi na pihala, po vojni pa je več let sodeloval pri godbi K. P. D., nato nekaj let pri sokolski, sedaj pa pri godbi kovinarjev.

KNIFIC JOŽE.

Kot 20leten zal mladenič je prišel naš Jože dne 6. avgusta 1907. leta iz Hrastja pri Kranju na Jesenice, kjer je dobil delo v naši tovarni. Polnih 30 let pošteno služi kruh sebi in številni družini, kateri je skrben oče. Kljub hudi vročini in trpljenju pa je ostal naš Jože tako dobro ohranjen in tako svez ter nasmejan kot pred dvajsetimi leti. Zali Jože je povsod, kamor pride, dobrodošel, saj zna izvesti tako prijetne melodije iz svoje stare prijateljice harmonike, da takoj spravi vso svojo okolico v dobro voljo in na ples.

LEGAT JOŽE.

Dne 9. avgusta je minulo 40 let, odkar je zaposlen v naši tovarni naš vrli sodelavec gospod Legat Jože, ki je vsa dolga leta zaposlen kot žičar na finem vleku v žičarni. Naš Jože je trezen, marljiv in vesten delavec, saj delo, ki ga vrši, terja od človeka prisotnost duha in koncentracijo vseh duševnih in telesnih sil. Vse svoje življenje je posvetil službi in številni družini, kateri je skrben soprog in oče. Kot miren in skromen mož, uživa pri vseh, ki delajo in žive pod isto streho z njim, ugled in spoštovanje.

GAŠPERIN JANEZ.

Kot 14leten fantek je prišel dne 10. avgusta 1897 na delo v našo tovarno naš sodelavec g. Gašperin Janez, ki je tekom 40 let delal v raznih obratih na Jesenicah in v tvornici elektrod na Blejski Dobravi. Gašperin izhaja iz stare delavske družine iz Stare Fužine v Bohinju. Njegov oče je delal še v bohinjskih železarnah ter dolga leta v tukajšnji tovarni. Kljub dolgoletnemu delu in trpljenju je naš jubilar še danes čil in kot tak vrši z vso vnemo in vestnostjo delo v žičarni.

KOMIC JOŽE st.

Te dni je minulo 30 let, odkar je nepretrgano zaposlen pri našem podjetju naš sodelavec g. Komic Jože, ki je tekom svojega službovanja delal v različnih obratih v tovarni. Kot zrel mož je prišel leta 1907. iz sončnega Št. Ferjana pri Gorici na Jesenice, kjer je našel svoj drugi dom. Vse svoje sile je posvetil službi, domu in družini, katera je po svoji delavnosti in varčnosti znana v svojem okolišju.

Našim dolgoletnim, zvestim in zaslužnim sodelavcem želimo, da jih usoda ohrani pri zdravju in moči še dolgo vrsto let!

OBVESTILA

ZGODOVINA ŽELEZARSTVA.

V zadnji številki »Trgovskega tovariša« je priobčen pomemben sestavek o zgodovini železarstva na Jesenicah. Pisec zgodovinskega sestavka je gospodarski urednik g. Potočnik.

Na gospodinjski šoli na Jesenicah je vpisovanje 1. in 2. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopolne v poslopju osnovne šole. Sprejmejo se učence od 16. leta dalje, izjemoma tudi s 15. letom. Na šoli se poučujejo praktični predmeti: kuhanje, šivanje in krojno risanje, pranje in likanje in še vsa ostala dela, ki se rabijo v domačem gospodinjstvu. Poleg praktič-

nih predmetov se poučujejo tudi teoretični predmeti: slovenščina, vzgojeslovje, računstvo, živiloznanstvo, gospodinjstvo, zdravstvo in nega dojenčka, državoznanstvo, vrtnarstvo, serviranje. Da se učence temeljito nauče kuhanja, se priporoča, da tudi obedujejo v šoli, ker s tem mnogo pridobijo na znanju. — Starši učenec se pri vpisu s podpisom obvežejo, da bodo njih hčerke do konca šolskega leta obiskovale šolo. — Za učenke jeseniške občine je šolnina 110 din za vse leto, hranarina 50 din na mesec. Za one iz drugih krajev je šolnina 210 din za vse leto in hranarina 100 din na mesec.

NOVICE

Opomini iz sodobnega življenja

VIII.

Dne 18. julija popoldne je Hitler otvarjal razstavo nemške umetnosti. O umetnosti je kar sam spregovoril in rekel, da bodo morali pacači, ki se spakujejo z lepoto in resnico, v Nemčiji prenehati. Rekel je, da ni dovolj, če kdo prepleška v petih urah nekaj kvadratnih metrov, potem pa reče, da je to umetnost. Tiste »umetnike«, ki vidijo vse krivo in v drugih barvah kot pa obstojajo v naravi, vprašuje, kje imajo pravico, da potem svoje bolane ambicije kažejo ljudem. Nemška umetnost mora biti lastna nemškemu narodu. Tam se nič več ne sme spakovati resnice, umetnost se ne sme bolano zvijati in biti drugačna kot je resnična. Kdor ne vidi prav, ta bo v Nemčiji moral prijeti za drugo delo, umetnosti ne bo smel več kvariti. Da bi na steni visela slika, ki ji nihče ne ve pomena, spodaj pa bi bil — kakor iz usmiljenja do gledalcev — napis »dekliški obraz«, tega tam več ne bo. Prave umetnosti ni treba razlagati.

ZA DOBRO VOLJO

Kje je tvoj brat?
Leži bolan v postelji!
Kaj mu pa je?
Igrala sva se, kdo se bolj stegne skozi okno, pa je on zmagal.

Mož in žena.

Blazen sem bil, ko sem se ženil s teboj.
Da, ampak jaz sem bila zaljubljena vate,
in tako tega še opazila nisem.

Tudi sodišče se smehlja.

Obtoženka, priznajte tatvino?
Ne!
Ampak popis se z vami vendar tako zelo ujema: mlada, vitka, lep obraz...
Moj Bog, potem sem pa vendarle bila jaz, gospod sodnik.

Dober izhod.

Žena: Zdravnik mi je svetoval, da preživim poletje ob morski obali, da ozdravim. Kam naj grem?
Mož: K drugemu zdravniku.

Prvi rendez-vous.

Gimnazijec: Vreme je danes grdo za sprehod, Zlatica. Zato vam predlagam, da greva v kino.

Licejka: Ne, ne, to ne bom storila, Radovan.

Gimnazijec: Ali, zakaj pa ne?
Licejka: Poznam to. Vi bi se primaknili in bi si kaj dovolili.

Gimnazijec: Ali ne, Zlatica, to sigurno ne bom napravil. Ze zaradi ostalih ljudi, ki sedijo za nami.

Licejka: Ah, Radovan, pa saj se lahko vsedeja v zadnjo vrsto!....